

ಮನದ ಭಾಷೆಯ

'ಚೆನ್ನಡಿ'

'ನಾವಾಡುವ ನುಡಿಯೇ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ' ಅಂತ ಆಣ್ಣಾವು ಹಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ನುಡಿ ನಮ್ಮ ಮನಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಧಾಟಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ ಈ 'ಚೆನ್ನಡಿ' ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಲು ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ಕನ್ನಡ ಧ್ವನಿ ಪಾಠ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಕೇಳಿ. ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಈ ಸರಣಿಯ ಲೇಖನದ ಓದು ನಿಮ್ಮ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗಲಿದೆ.

ಏಕಾಏಕಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ನನಗ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಅರ್ಥ ನಾ ಹೇಳಿದ್ದಾ. ಅದನ್ನ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು, ಕಿಸ್‌ಕ್ ನಕ್ಕವು, 'ನೋ, ನೋ ಯೂ ಆರ್ ರಾಂಗ್' ಆನಕೊಂತ್, ಅದಕ್ಕಿರೋ ಖರೇ ಖರೇ ಅರ್ಥ ಏನು ಅನ್ನೋದನ್ನ ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅದನ್ನ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿ ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾ! ಹಂಗ್ ದಂಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನಾನು 'ಯಪ್ಪಾ ನಮ್ಮ ಹಿರಾರು ಮಾಡಿದ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳ ಒಳಗೊಳಗ ಹಂತಂತಾ ಮಜಕೂರದ ಅರ್ಥ ಅಡಕ್ಕೊಂಡರಾವಲ್ಲ! ಅಂತ ಮನಸಿನ್ಯಾಗ ಅನ್ನೋತ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ ಮ್ಯಾಲೆ, ಈ ಗಾದಿ ಮಾತು ಯಾಕರೂ ಕುಸೂಗಲ್ಲಿಗೆ ಗಂಟ್ ಹಾಕೊಂಡ್ವೆತಿ ಅಂತ ನನಗೆ ಕನಿಕರ ಅನಿಸಿದ್ದು ಖರೆ. ಹಂಗಿದ್ದ, ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಖರೇ ಅರ್ಥ ಏನಪಾ

ಅಂತೀರೇನು ನೀವು? ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಳಗ ಅದರ ಕಥೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳೋಣಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಮದ್ದ, ಈ ಗಾದಿ ಮಾತಿನ ಕೂಡ ಕುಸೂಗಲ್ಲು ಯಾಕ ತಳಕು ಹಾಕೊಂಡೂ ಅನ್ನೂದನ್ನ! ಹುಡುಕೂದು ಬಾಳ ಜರೂಲ್ ಐತೆನಸ್ವೆತಿ. ಒಂದೂ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್‌ಂದ್ರ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕುಸೂಗಲ್ ಮಂದಿ ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ಸಿಟ್ಟಾಗಬ್ಯಾಡಿ ಮತ್ತ್. ಎಷ್ಟಂದೂ ನಿಮ್ಮೂರ ಅಳ್ಯಾ ಅಲ್ತಾ ನಾನು!

ಹಂಗ್ ನೋಡಿದ್ದ, 'ಕಿಸೀಲಿಲ್ಲ ಮಸೀಲಿಲ್ಲ ಕುಸೂಗಲ್ ಹಾಳಾಗಿತ್ತಂತ' ಅನ್ನೂ ಆ ಮಾತೀಗೂ, ಕುಸೂಗಲ್ ಊರೀಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧಾನೂ ಇಲ್ಲ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಮ್ಯಾಲ ಇದು ನೂರಕ್ಕೆ ಎರಡ್ ನೂರಲ್ಲ ಮುನ್ನೂರು ಖಾತ್ರಿ. ಹಿಂಗಿದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಮಂದಿ ಯಾಕ ಹಂಗ್ ಹೇಳತಾರ, ಅನ್ನೂದು ಸಾವಿರ ಡಾಲರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಜಾ ಏನಂದ್ರ, ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಈ ಗಾದೀ ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯುಗ್ಯೂ ಗೊತ್ತಿರಲಾರದ್ದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನ ಎಲ್ಲಾರೂ ಬ್ಯಾರೇ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯು ಹಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟಾರ ಪುಣ್ಯಾತ್ರಯ! ಹಿಂಗ್ ಹಚ್ಚೂ ಈ ಬ್ಯಾರೇ ಅರ್ಥ, ಗಾದೀ ಮಾತಿನ ಹೊರಗಿನ ಸ್ವರೂಪಾ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸೂದ್ರಿಂದ, ಅದರ ಒಳಗಿನ ಮರ್ಮ ಏನು ಅನ್ನೋದು ಇನ್ನೂ ಯಾರೀಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಹೊಳೆದಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಬಾಳ ದಿನದ್ ತನಕಾ ಇದರ ತಳಾ ಬುಡಾ ಒಂದೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಚಿತ್ರ ಅಂದ್ರ, ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಇದನ್ನ ಎಲ್ಲಾರೂ ಬಳಸೂರ! ಕುಸೂಗಲ್ಲಿನ ಹೆಸರು ಇದರಾಗ ಇರೂದಕ್ಕೆ, ಇದನ್ನ ಬರೇ ಕುಸೂಗಲ್ಲಿನ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸೂರನೂ? ಅಂತ ನನಗೂ ಬಾಳ ದಿನಾ ಸಂಶ ಇತ್ತು. ಆದ್ರ ಅದು ಹಂಗೂನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಊರೊಳ್ಳೂ ಇದು ಐತಿ.

ಈ ಮಾತ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ, ಹೆಂಗ್ಗೆ ಬಳಸೂರ ಅನ್ನೂದಕ್ಕೆ ಒಂದೆಡ್ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟ, ನಿಮಗ ಅದರ ಮಜಕೂರ ತಿಳೀಬೊದು. ನಮ್ಮ ಹುಲ್ಲುಬಿಯ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರಾಗಿದ್ದ ವೀರನಗೊಡರ ಬಾಯಾಗ ಈ ಗಾದಿ ಮಾತು ಆಗಾಗ ಬಾಳ ಸರ್ತ್ ರಿಪೀಟ್ ಆಕ್ತಿತ್ತು. ಹಂಗ್ ಅಂತೀರೇನು? ಒಮ್ಮೆ ಕಣಾ ಮಾಡೂ ದಿನದಾಗ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಒಬ್ಬ ಹುಂಬ ಹುಡಗ, ರಾತ್ರಿ ಭತ್ತಾ ಕದ್ದೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಯಜಮಾನರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಹಾಕೊಂಡ್ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾ. ಅವನ್ನ ಹಿಡದು ಮಸೂತಿ ಕಟ್ಟೀಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಹಿರಾರು ತದಕಿ ಕೇಳಿದ್ದಾಗ ಅವಾ ತನ್ನ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪೊಂಡಿದ್ದಾ. ಇದು ನಡದಿರುವಾಗನ ಗೊಡ್ಡು 'ಅಲಾ ಮಗನ, ಅದೇನೋ ಅಂತಾರಲ್ಲ 'ಕಿಸೀಲಿಲ್ಲ, ಮಸೀಲಿಲ್ಲ, ಕುಸೂಗಲ್ ಹಾಳಾಗಿತ್ತಂತ' ಹಂಗ್ ಏನೂ ದುಡೀಲಾರದ್ ಪುಕ್ಕಟ್ ಹೊಡೀಯುವಂವಾ ಅದಿ ನೀ ಮಗನ, ಅಂತ ಬೈಯ್ಯು ಅವಗ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡಾ ಕಟ್ಟಿ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಕೇಳಿದೆಲ್ಲ, ಏನೂ ಸಂಬಂಧ ಇರದಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ ಕುಸೂಗಲ್ ಬಂತು? ಅದಕ್ಕೆ ಏನ್ ಅರ್ಥ? ನೀವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಎಲ್ಲೂ ದುಡ್ಯಾಕ ಹೋಗಲಾರದ ರಿಕಾಮಿ

ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ

ಅಡ್ಡಾಡೂ ಹುಡುಗರ್ದೆ ಮನ್ಯಾನ ಹಿರಾರು ಹಗಲೆಲ್ಲಾ 'ಕಿಸೀಲಿಲ್ಲ, ಮಸೀಲಿಲ್ಲ ಕುಸೂಗಲ್ ಹಾಳಾಗಿತ್ತಂತ' ಅಂತ ಬೈಯ್ಯುತಾರ. ಈ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಿಸಿಯೂದು, ಮಸೀಯೂದು ಅಂದ್ರ ಮೈ ಮುರಿ ದುಡಿಯೂದು, ಬೆಂವರು ಹರಿಸಿ ಕೆಲಸಾ ಮಾಡೂದು ಅಂತ ಅರ್ಥ. ದುಡೀಲಾರದ ಮನ್ಯಾಗ ಕುಂತಗೊಂಡು ತಿನ್ನವಿಗಿ ಬೈಯ್ಯೂದಕ್ಕೂ ಈ ಗಾದೀ ಮಾತು ಬಳಸೂರನ್ನೂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳೀತ್ವೆತಿ. ಮತ್ತ್ ನೋಡಿ, ದುಡಿಯೂದಕ್ಕೂ ಕುಸೂಗಲ್ಲಿಗೂ ಏನೂ ಹತ್ತಗಡಿ ಇರದಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತ್ ಕುಸೂಗಲ್ ಬಂತು! ಏನ್ ಪಡಿಪಾಟ್ಟಪಾ ಇದು ಕುಸೂಗಲ್ಲಿಂದು, ಅಲ್ಲಾ?

ಇನ್ನ, ಕುಸೂಗಲ್ಲಿನ್ಯಾಗ ಈ ಗಾದೀ ಮಾತು ಬಳಸೂದುಲ್ಲ ಅಂತೀರೇನು? ಛೇ ಛೇ ಹಂಗೆಂಗ್ ಹೇಳಾಕ್ ಬರತ್ತೆತಿ? ಅಲ್ಲೀ ಮಂದೀನೂ ಇದನ್ನ ಬಳಸೂರ. ನನ್ನ ಅನುಭವದ್ದೂ ಒಂದ ಘಟನಾ ಹೇಳಿದ್ದ ನಿಮಗ ಇದು ಗೊತ್ತಾಕ್ವೆತಿ. ನಾನು ಸಣ್ಣಾಂವ ಇದ್ದಾಗ ಸಾಲೀ ಸೂಟಿ ಬಂತಂದ್ರ ಕುಸೂಗಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನ ಮನ್ಯಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಇರ್ತಿರ್ದೆ ಅಂತ ಹಿಂದ್ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ! ಹಂಗಿದ್ದಾಗ, ಒಂದ್ ಸರ್ತ್ ಏನಾತಪಾ ಅಂತಂದ್ರ, ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಮತ್ತ ನಾನು, ಎರಡು ಆಳು ಕರಕೊಂಡು ಜ್ವಾಳಾ ಕೊಯ್ಯಾಕಂತ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿ. ಜ್ವಾಳಾ ಕೊಯ್ಯಾಕ್ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ಇಬ್ನ್ ಆಳ್ ಮಂದ್ಯಾಗ ಒಬ್ಬಾಂವ ಭಾರೀ ಧಾಡಸೀ ಆಸಾಮಿ ಇದ್ದ. ಆದ್ರ, ಹ್ವಾರೇ ಮಾಡೂದ್ರಾಗ ಹೇಳಿ ಮಾಡ್ತಿದ್ ಮೈಗಳ್ಳ! ಕೆಲಸಾ ಮಾಡೂದ್ರಾಗ ಏನೂ ನೀಗದಿದ್ದೂ, ಮಾತಾಡೂದ್ರಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಹಾ ಬಾಯ್ಕರಕ ಆಗಿದ್ದ. 'ಮಾತ್ ಮನಾರ, ಕೆಲಸಾ ಸುಮಾರ' ಅಂತಾರಲ್ಲ ಹಂಗ್.

ನಾವೆಲ್ಲಾ ಎರಡೆರ್ದೆ ಅಕ್ಕಡೀ ಜ್ವಾಳಾ ಕೊಯ್ಯ ಮುಗಿಸಿದ್ದೂ, ಆ ಧಾಡಸೀ ಆಸಾಮಿ ಇನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಅಕ್ಕಡ್ಯಾಗ ಕುಡಗೋಲು ಆಡಿಸ್ಕೊಂತ, ನಡದ ಮ್ಯಾಲ ಕೈ ಇಟಗೊಂಡು ಗುಡ್ಡದಂತಾ ಮಾತು ಹದಿ ನಗಚಾಟಿಕೆ ಮಾಡ್ತಿದ್. ನಮ್ಮಮ್ಮ ಎಷ್ಟೆ ಬೈದ್ರೂ ಅವೇನೂ ಜಪ್ಪಯ್ಯೆ ಅಂತರ್ದಿಲ್ಲ. ಅವಾ ಹಿಂಗ್ ಹಿಂದ್ ಉಳೀತಿದ್ದದ್ದನ್ನ ನೋಡಿದ